

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres dato: 06.02.2012
Deres referanse: 201200556
Vår dato: 04.05.2012
Vår referanse: 2012/167

Høring - til barnas beste - ny lovgivning for barnehagene

Høgskolen i Vestfold viser til brev fra KD av 6.02. 2012 om høring av NOU 2012: 1 Til barnas beste – Ny lovgivning for barnehagene. Utvalget foreslår en sterkere regulering på de områdene som fremstår som særlig kritiske for å sikre likeverdighet og høy kvalitet i sektoren. Utvalget har lagt særlig vekt på hensynet til barnas beste. Høgskolen i Vestfold støtter og berømmer utvalgets anbefalinger og forslag til ny barnehagelov, med noen presiseringer.

Styrking av barns rettsikkerhet

Barns rett til medvirkning er i gjeldende barnehagelov innskrenket gjennom et forbehold, jf. § 3, tredje ledd: “Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og modenhet.” Utvalget foreslår et dette endres til “Barnets synspunkter skal tillegges vekt i samsvar med dets alder og egne forutsetninger”, jf. § 7. Høgskolen i Vestfold mener dette forbeholdet svekker barnets rettigheter og at kravet om at barns rett til medvirkning skal være tilpasset alder og forutsetninger er ivaretatt i § 1 andre ledd. § 7 andre ledd foreslås endret til “Barnets synspunkter skal tillegges vekt”. Dette mener vi presiserer at retten er uten forbehold, noe som igjen understreker barnehagepersonalets ansvar for å være oppmerksom på barnas uttrykksformer. Høgskolen i Vestfold mener for øvrig at barns rettigheter blir styrket i dette forslaget til ny barnehagelov. Vi vil særlig trekke § 8 i forslaget som gir barn rett til et godt psykososialt miljø i barnehagen, noe som lenge har vært en rett i grunnskolen og i arbeidslivet gjennom arbeidsmiljøloven.

Styrking av barnehagens kvalitet

Kommentar til kapittel 5: Kvalitet i barnehagen og kapittel 16: Kvalitetssikrende bestemmelser i barnehagen til § 31 Styrer, § 32 Barnehagens grunnbemanning og § 33 Barngruppen i utvalgets forslag til ny barnehagelov. Høgskolen i Vestfold ser positivt på at kravet til bemanningstetthet blir skjerpet både ved at det blir presisert hvor mange barn en barnehageansatt kan ha ansvar for og hvor mange barn det kan være pr. førskolelærer. Forskning viser at barnehagens personale og deres kvalifiseringer/kunnskaper er den viktigste faktoren for god kvalitet i barnehagen. Det er viktig både med kvalifisert personale og at andelen barn per barnehageansatt ikke blir for stor. Utvalgets forslag er godt faglig fundert. Høgskolen i Vestfold mener at departementet i tillegg burde gi en forskrift om maksimum gruppestørrelse på 18 barn over 3 år og 9 barn under 3 år.

Vi støtter utvalgets flertall som mener at det må være en forutsetning at samordning av barnehager ikke skal føre til reduksjon av styrerressursen i den enkelte barnehage. Vi er enig med flertallet i at styrer bør være mest mulig til stede i barnehagen, og at geografisk avstand ikke bør være større enn at styrer kan ha daglig oppfølging. En daglig oppfølging må forstås som fysisk tilstedeværelse, fortrinnsvis alle dager i uken.

Høgskolen i Vestfold beklager at utvalget fremdeles åpner for at det kan gjøres dispensasjoner fra kravet om utdanning av personalet – både styrere, førskolelærere og andre. Høgskolen i Vestfold mener at det er et skritt i riktig retning at utvalget foreslår å fjerne varig dispensasjon fra utdanningskravet, men mener likevel at dispensasjonsmuligheten på sikt bør fjernes helt. Det krever imidlertid at utdanningskapasiteten til yrket styrkes betydelig i årene framover. Høgskolen i Vestfold støtter flertallets synspunkt når det gjelder tilsyn av barnehager, det vil si at tilsynsoppgavene ikke legges til et eget statlig organ og at fylkesmannens tilsynsansvar videreføres. Vi støtter også at det gjøres rettslige, organisatoriske og tilsynsfaglige grep som sikrer at tilsyn oppleves legitimt.

Høgskolen i Vestfold støtter betydningen av at et nasjonalt kvalitetsvurderingssystem ikke fører til vurdering av resultatmål. Det er viktig å holde fast ved at barnehagen ikke vurderer enkeltbarns måloppnåelse etter oppgitte kriterier. Vi vil også presisere at de juridiske føringene for å beskytte barns personvern følges når det skal samles opplysninger om barna.

Vi støtter overføringen av reguleringer knyttet til spesialpedagogisk hjelp fra opplæringsloven til barnehageloven, vi understreker at flyttingen av §§5-7 fra opplæringsloven må sikre at rettighetene til barn og foreldre ikke svekkes i forhold til gjeldende rett.

Utdanning og forskning

Kommentar til kapittel 19: Utdanning. Høgskolen i Vestfold støtter utvalgets vurdering om at førskolelærerutdanningen må ha en økt vektlegging av aldergruppen 1-3 år.

Kommentarer til kapittel 20: Kompetanseutvikling. Høgskolen i Vestfold støtter utvalgets forslag om forpliktende system for etter- og videreutdanning. Vi understreker også at det sikres at kompetanse hos personalet i barnehagen blir etterspurt og honorert, for å sikre at ansatte ikke forlater barnehagen. Det bør legges til rette, praktisk og økonomisk, for at ansatte kan ta utdanning på masternivå. Vi støtter utvalgets forslag om statlige virkemidler for å nå målene for EVU-tilbudet og mener at videreutdanningstilbud for førskolelærerne bør kunne innpasses i et masterløp.

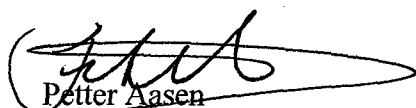
Høgskolen i Vestfold mener det er en styrke at barnehageeier får ansvar for et forpliktende system som gir personalet i barnehagen mulighet til å utvikle og vedlikeholde faglig og pedagogisk kunnskap på linje med krav til eier av grunnskole, og at det bør brukes like mye pr ansatt i barnehage som det brukes per ansatt i grunnopplæringen. Fordi eierstrukturen er mer sammensatt for barnehagene bør barnehagemyndighetene ha et forpliktende oppfølgingsansvar. Vi støtter samtidig forslaget om krav til barnehagefaglig kompetanse over barnehagenivå.

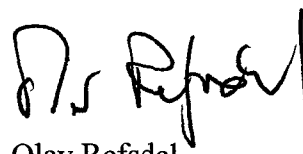
Kommentar til kapittel 21: Forskning. Høgskolen i Vestfold støtter utvalgets anbefaling om at det bevilges midler til økt forskningsinnsats ved utdanningsinstitusjonene for førskolelærerutdanning. Utvalget anbefaler videre at disse midlene gis som økt grunnfinansiering til utdanningsinstitusjonene, men øremerkes forskningsmiljøene for barnehageforskning, noe

Høgskolen i Vestfold slutter seg til. For å styrke forskningsfeltet anbefaler utvalget departementet å utrede spørsmålet om det kan være hensiktsmessig å etablere et nasjonalt senter for barnehageforskning. Høgskolen i Vestfold støtter dette forslaget. En eventuell etablering av et nasjonalt senter må organiseres slik at det styrker forskningskapasiteten og forskningskompetansen i tilknytning til profesjonsutdanningene.

Utvalget anbefaler i at det opprettes et eget program for barnehageforskning i regi av NFR. Vi vil presisere at forskningen bør utføres av institusjoner som utdanner førskolelærere. Dette for å sikre at forskningen tar utgangspunkt i kunnskap om barnehagen som institusjon, samt at det vil styrke den forskningsbaserte profesjonsutdanningen. Høgskolen i Vestfold deler utvalgets synspunkter om at et slikt program vil kunne bidra til at barnehage som forskningsfelt styrkes vesentlig, samtidig som et barnehageforskningsprogram vil ha grenseflater mot en rekke andre programmer, jf. barnehagens omfattende samfunnsmandat. Tilsvarende viktig vil det være å følge utvalgets oppfordring til å opprette et senter for nordisk barnehageforskning.

Med vennlig hilsen
Høgskolen i Vestfold

Petter Aasen
rektor

Olav Refsdal
høgskoledirektør